

відношень гангліїв грудного відділу симпатичного стовбура (СС) людини в зародковому періоді. Вивчено 35 серій гістологічних зрізів зародків людини довжиною 6,5-14,0 мм тим'яно-куприкової довжини (ТКД), забарвлених гематоксилін-еозиноом, методом ван Гізона, Ніссля. Розвиток вегетативної нервової системи характеризується низкою спільних рис. Це – єдине походження вегетативних нейронів, міграційні процеси як основа формоутворення вегетативних вузлів. Джерелом нейронів периферичного відділу вегетативної нервової системи є гангліозна пластинка, яка виникає з нервових валиків – перехідної ділянки між нервовою пластинкою і шкірною ектодермою. Клітини гангліозної пластинки зміщуються у вентральному напрямку і з боків від дорсальної аорти утворюють СС. Подальша міграція клітин із зачатка СС та гангліозної пластинки призводить до формування попереду аорти передхребтових сплетень. СС розміщуються вентральніше нервової трубки і спинної струни. Латеральніше СС знаходяться соміти. Навколо первинних гангліїв формується сполучнотканинна капсула, яка має зв'язок зі сполучнотканинними волокнами передхребтової фасції. У цьому віці з'являється зв'язок СС з блукаючим нервом у вигляді пучка волокон, який з'єднує зачаток верхнього шийного вузла з блукаючим стовбуром.

УДК 611.135-053.1

ОСОБЛИВОСТІ БУДОВИ СУДИН ГРУДНОЇ ДІЛЯНКИ У ПЛОДІВ 5-6 МІСЯЦІВ

В.Ф.Кузь

*Буковинська державна медична академія,
м. Чернівці*

При макроскопічному дослідженні двох плодів людини 200,0 мм тим'яно-куприкової довжини виявлено, що від грудної частини аорти попарно відходять міжреброві артерії, які прямують до міжребрових проміжків (від третього до п'ятого). На рівні голівок ребер відходить *r.dorsalis*. Від міжребрової артерії відходить латеральна гілочка, яка пронизує зовнішній міжребровий м'яз. Міжреброва артерія, меншого діаметра, знаходиться поверхневіше від вени. У судин слабо розвинуті м'язова та адвентиційна оболонки. Стінка артерій товстіша, ніж стінка вен.

УДК 611.353.013

РОЗВИТОК М'ЯЗІВ ПРОМЕЖИНИ В ПЕРЕДПЛОДОВОМУ ПЕРІОДІ ОНТОГЕНЕЗУ ЛЮДИНИ

А.О.Лойтра

*Буковинська державна медична академія,
м. Чернівці*

Дослідження проведено на 25 передплодах 15,0-80,0 мм тим'яно-куприкової довжини (ТКД) методами мікроскопії гістологічних зрізів та тонкого пре-

парування. Встановлено, що на початку передплодового періоду розвитку (VII тиж) уроректальна складка росте в напрямку клоакальної мембрани, досягаючи її у передплоді 16,0-17,0 мм ТКД і перетворюється в уроректальну перегородку. Остання поділяє клоаку та мембрану на 2 частини: передню – сечостатевиий синус та сечостатевиу мембрану; задню – первинну пряму кишку та відхідникову мембрану. Зачаток клоакального стискача у зв'язку з вищезазначеними перетвореннями також поділяється на два відділи – сечостатевиий та відхідниковий. Протягом III міс (передплоди 33,0-80,0 мм ТКД) спостерігається диференціювання вказаних стискачів. Так, у ділянці сечостатевого стискача у передплоді XI-XII тиж виявляються окремі пучки зачатків м'язів, які досягають статевого горбика, що розцінено як появу цибулино-губчастого м'яза. У ділянці відхідникового стискача в передплоді 50,0-53,0 мм ТКД виявлено відокремлення м'язових пучків у вигляді тонкої пластинки, яка одним кінцем досягає бічної стінки таза, а другим – циркулярно розташованого м'яза-стискача відхідника, тобто м'яза-підіймача відхідника.

УДК 611.819

МОРФОГЕНЕЗ ДІАФРАГМИ В РАНЬОМУ ПЕРЕДПЛОДОВОМУ ПЕРІОДІ ОНТОГЕНЕЗУ ЛЮДИНИ

М.Д.Люттик, С.М.Лукацьова, Б.І.Шумко

*Буковинська державна медична академія,
м. Чернівці*

Виявлено, що на початку VII тиж внутрішньоутробного розвитку (передплоди 14,0-15,0 мм ТКД) сполучення між плевральною та очеревинною порожнинами ще зберігається. Зачаток діафрагми представлений поперечною перегородкою (ПП), яка щільно зрощена з краніальною поверхнею печінки і повторює її форму. Товщина ПП у різних відділах неоднакова. Так, у центральній частині її товщина сягає 120-140 мкм, а в бічних відділах зменшується до 20-30 мкм. У передплоді 16,0-18,0 мм ТКД зачаток діафрагми зверху межує з порожниною осердя, а знизу прилягає до верхньої поверхні печінки. У присерединних відділах між краніальною поверхнею печінки та каудальною поверхнею зачатка діафрагми утворюються щілини шириною до 60-80 мкм. Зрощена з печінкою центральна частина ПП охоплює зачаток стравоходу і зростається з дорсальною брижею, утворюючи стравохідний розтвір діафрагми. У передплоді 19,0-20,0 мм ТКД (кінець VII тиж) діафрагма з краніальною поверхнею печінки зрощена за допомогою серпоподібної та трикутних зв'язок. Отвір нижньої порожнистої вени розташований у задньомедіальному відділі ПП. Аортальний розтвір діафрагми розта-